

ZIEKENZALVING – VAN BEZINNING NAAR BELEID

1. Aandacht

Binnen het pastoraat van de Hervormde Gemeente Vreeswijk kan ziekenzalving worden gevraagd en verkregen.

Aandacht voor handoplegging en ziekenzalving is in de Hervormde Gemeente Vreeswijk gemeente niet van vandaag of gisteren.

Er was gedurende een reeks van jaren pastorale bezinning over.

Zelfs de schijn van indirecte dwang in de gemeente wilden we daarbij vermijden.

Zo is er enerzijds is openheid in de bezinning over wat het Woord van God ons aanreikt.

Anderzijds wordt niemand opgedrongen om een ziekenzalving te vragen.

2. De weg die is gegaan

Bezinning op de zalving van zieken werd niet een op zichzelf staand aandachtspunt.

De weg van bezinning werd ingeslagen binnen het bredere kader van de omgang met zieken binnen de gemeente van Christus – en hun eigen vragen rond ziekte en genezing.

Er is een lange weg gegaan die aan de hand van onderstaande momenten zichtbaar wordt.

1. *een ziekenzalving*

In de periode van de vacature van ds. D. Heikoop is er een vraag naar ziekenzalving gekomen die ook werd toegediend door ds. W.J.J. Glashouwer, destijds predikant van Tull en 't Waal.

2. *gebed en handoplegging*

In het pastoraat wordt regelmatig onder handoplegging met ernstig zieken gebeden.

In augustus 1997 moest voor het leven van een broeder worden gevreesd, terwijl hij kort daarvoor ouderling voor het schipperspastoraat was geworden.

Op 5 augustus 1997 bezocht de predikant hem – voor diens besef om afscheid te nemen – en bad hij met hem onder handoplegging na lezing van Psalm 123.

Met dank aan God alleen en tot ieders verwondering herstelde de opgegeven zieke zienderogen, waarna hij met veel toewijding en zegen nog bijna zeven jaar levenstijd kreeg om als man en vader in zijn gezin en familie en als ouderling de gemeente te dienen.

3. *eerste bezinning in de kerkenraad*

In februari 1998 werd een bezinning in de kerkenraad gehouden aan de hand van een artikel van dr. M.J. Paul “Ziekenzalving en handoplegging” in de bundel *Ziekte en genezing* onder redactie van H. Hagoort (EO-1998).

4. *preken*

In de maanden september – november 1999 hield de wijkpredikant een serie van vier preken onder het thema *Vergeving en genezing*.

- 19 september 1999 *Israëls Heelmeester* bij Exodus 15, 22 – 27 (26b)

- 26 september 1999 (doopdienst) *Genezing en geloof* bij 2 Koningen 5, 1 – 19 (10 en 14)
- 10 oktober 1999 *Genezing, teken van vergeving* bij Lukas 5, 17 – 26 (20 en 24)
- 14 november 1999 *Gebed, zalving en genezing* bij Jakobus 5, 7 – 20 (14 – 15)

In een serie preken over de persoon en het werk van de Heilige Geest in het voorjaar van 2004 is enkele keren ingegaan op vragen rond ziekte en genezing op gebed. De actuele situatie rond genezingsbedieningen van dat moment vroegen daar om.

5. *gemeenteavond*

Op 26 november 2004 sprak dr. M.J. Paul op een druk bezochte gemeenteavond over het onderwerp *Geestelijke strijd*.

Het ging toen niet alleen over handoplegging en ziekenzalving, maar ook om bevrijdingspastoraat.

De bezinning over het laatste onderwerp is nog niet afgerond.

6. *verzoeken om ziekenzalving*

Naar aanleiding van de gemeenteavond van 26 november 2004 volgde een verzoek om ziekenzalving van een familie voor hun kind dat erg leed onder een aandoening.

In het ouderlingenberaad en in de kerkenraad vond opnieuw bezinning plaats.

Gelijktijdig werden door de predikant met de familie pastorale gesprekken gehouden waarbij gebeden werd om genezing en om ook het verstaan van de wil van God ter zake van de ziekenzalving.

Deze pastorale gesprekken met de familie hielden onder meer een bevestigende reactie in op de gestelde vraag.

Na de bezinning in de kerkenraad in december 2004 en in het ouderlingenberaad januari 2005 werd de familie daarop meegedeeld dat een afspraak voor een zalving bij hen thuis kon worden gemaakt.

Op dat moment bleek hun dochter te zijn genezen.

We hebben er God van harte om gedankt, terwijl we afzagen van een zalving.

In de zelfde tijd van hernieuwde bezinning door de kerkenraad was er een vraag om een zalving voor een volwassen kind dat echter zelf niet wilde.

Een ander gemeentelid wilde liever niet de bezinning in de kerkenraad afwachten en ontving de ziekenzalving van andere gelovigen.

7. *voortgaande bezinning in het ouderlingenberaad en in de kerkenraad*

De bezinning in de kerkenraad en het ouderlingenberaad na de genoemde vragen om ziekenzalving, is verder gegaan aan de hand van enkele passages uit het boek van M.J. Paul, *Vergeving en genezing. Ziekenzalving in de christelijke gemeente* Zoetermeer 1997.

In de kerkenraadsvergadering van 2 december 2004 werd uit dit boek hoofdstuk IX besproken over “Ziekenzalving in de praktijk” en in de vergadering van het ouderlingenberaad van 20 januari 2005 hoofdstuk VI § 3.1, 3.4 t/m 3.7 over “De ziekenzalving in het Nieuwe Testament” en hoofdstuk VII § 1.2 t/m 1.4 over “Gebed en handoplegging”.

Zo kwam het in het voorjaar van 2005 tot finale besluitvorming in de kerkenraad.

3. besluitvorming in de kerkenraad

Het ouderlingenberaad en de kerkenraad van de Hervormde Gemeente Vreeswijk hebben altijd welwillend en instemmend tegenover de ziekenzalving gestaan.

In de loop der tijd is er ook meer inzicht gekomen in de bijbelse betekenis van de ziekenzalving voor de gemeente vandaag.

De besluitvorming in de kerkenraad over ziekenzalving behelst de volgende afspraken:

1. Er wordt aan de gemeente bekend gemaakt dat de *ziekenzalving* volgens Jakobus 5 volgens kerkenraadsbesluit in praktijk zal worden gebracht en dat er door gemeenteleden om kan worden gevraagd.
2. We hebben daarbij het volgende afgesproken.
 - a. Het verzoek om een ziekenzalving wordt *door de zieke zelf* of door diens familie en met diens instemming – aan het ouderlingenberaad gedaan, via de wijkouderling, de predikant of één van de andere ouderlingen.
 - b. De wijkouderling en de predikant of een andere ouderling hebben vooraf een *gesprek met de zieke* over de betekenis van de Bijbelse ziekenzalving en over de verwachtingen van de zieke daarbij.
Er wordt gebeden om de leiding van de heilige Geest in de verdere voortgang, waarbij zorgvuldige en pastorale uitleg van de Schrift centraal zal staan. Zo kan verwachting op Gods vergevende en helende aanwezigheid worden gewekt en gevoed, en kunnen verkeerde verwachtingen zoveel mogelijk worden voorkomen.
 - c. De ziekenzalving zal *bij de zieke thuis* of in het *ziekenhuis* plaatsvinden. De kerkenraad belegt geen bijzondere diensten voor ziekenzalving.
 - d. Een ziekenzalving wordt via het *Weekbericht* onder vermelding van de naam van de zieke aan de gemeente bekend gemaakt.
 - e. Er komt eenvoudige toerusting voor de gemeente beschikbaar in een artikel *Ziekenzalving* waarin de betekenis van een gebedsdienst met ziekenzalving wordt uitgelegd.
 - f. Bij een ziekenzalving zijn de wijkouderling en de predikant of een andere ouderling aanwezig en wordt een eigen eenvoudige *liturgie* gevolgd. Voor dit doel is een *Handleiding Huisdienst voor gebed en ziekenzalving* geschreven met daarin een *orde van dienst*.
De vaste onderdelen ervan zijn: aanbidding (a), uitleg van Jakobus 5, 13 – 16 (b) persoonlijke belijdenis van zonde en schuld (c), belijden van de Naam van Jezus Christus en zijn verlossingswerk (d), het gebed onder handoplegging over de zieke (d) de zalving met olie in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest waarbij de doopnamen van de zieke worden gebruikt (e), afgesloten door een dankgebed (f) en een zegen(bede) (g);

Sedertdien zijn er verschillende huisdiensten voor gebed en ziekenzalving geweest.

Met dank aan Hem die onze Heelmeester is.